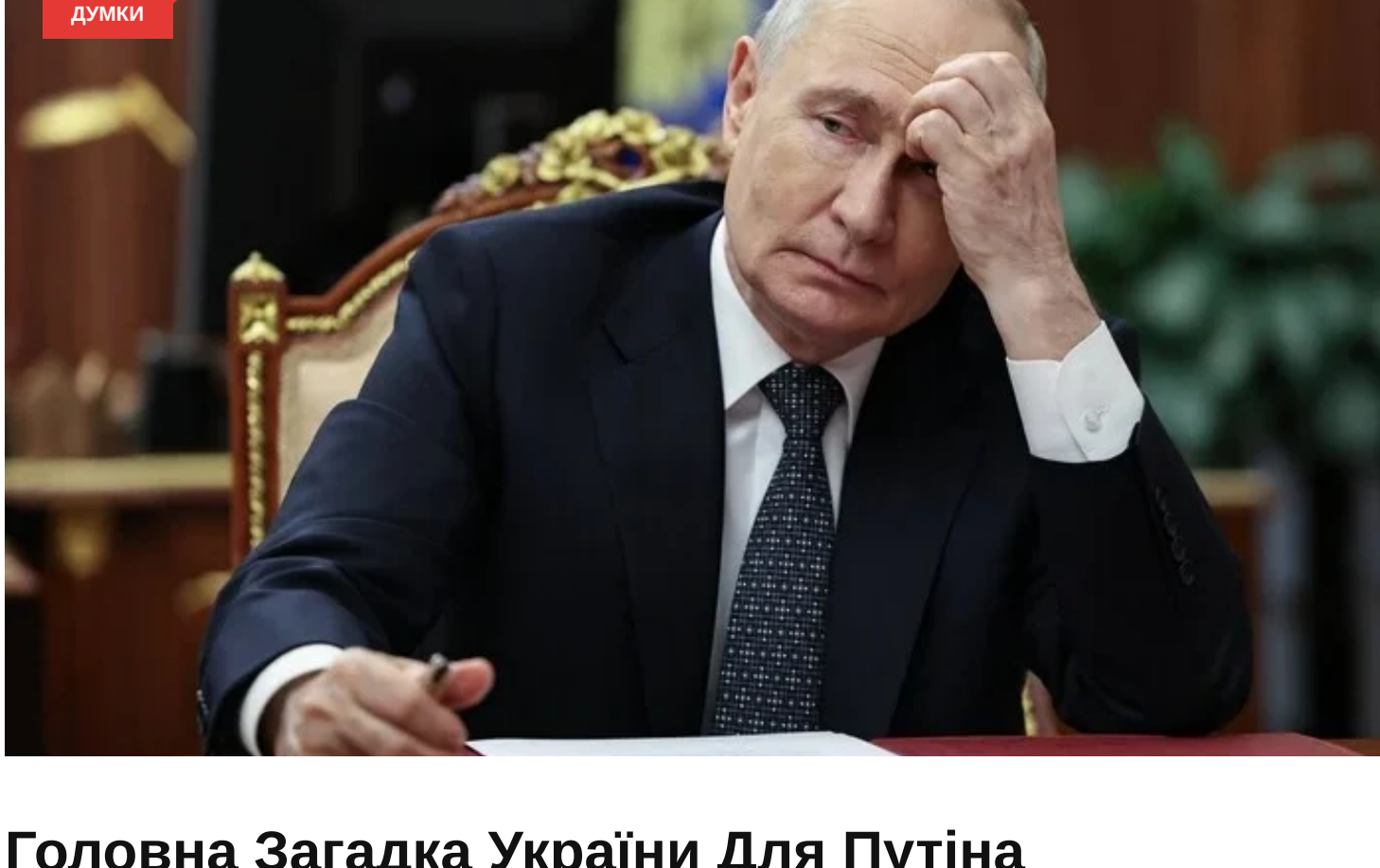

Головна Загадка України Для Путіна

Головна Думки [Головна загадка України для Путіна](#)

Головна Загадка України Для Путіна

📅 10.08.2026 👤 190

Коли Путін починає розповідати про Україну, яку нібито вигадав Ленін, або ж про подаровані Сталіним території, ми сприймаємо це як пропагандистську маячню – адже набагато краще за нього знаємо і, що найголовніше, усвідомлюємо історію України та українського народу.

Проте у висловлюваннях Путіна є посил, адресований не тільки нам. Російський президент відчайдушно намагається розібратися, чому в нього з Україною нічого не вийшло. Адже, здавалося б, ніяких особливих проблем і бути не могло. Величезна кількість російськомовного населення, яке сторіччями жило у складі Російської імперії й СРСР, та й після проголошення незалежності продовжувало голосувати за відверто проросійських політиків і їхній курс. Обрання президентом Володимира Зеленського, який за кілька років до цього вів святкові концерти в Останкіно і знімався у фільмах, розрахованих як на російську, так і на українську аудиторію – за визначенням вважалося, що це одні й ті самі глядачі, «один ринок». Так, з точки зору Путіна, сам Зеленський, як до нього Кучма, міг спокуситися владою або «перелякатися націоналістів». Але ж люди, які його обрали – «електорат» – залишилися тими самими! Чому ж не вдалося ні у 2004-му, ні у 2022 році?

У пошуках відповіді Путін намагається перекласти відповідальність на більшовиків, на Леніна, на саму конструкцію Радянського Союзу. Але що насправді зробив для України Ленін?

Згадаймо, якою була свідомість мешканців майбутньої України у 1917 році. Національний рух на території Російської імперії був достатньо слабким, в українських губерніях він традиційно спирався на сільську місцевість. Більшість українських політиків мріяла про культурну меншість – про територіальну автономію у складі нової Росії.

1917 рік змінив усе, насамперед позиції політиків, які замислювалися про територіальну автономію. Більшовицький переворот створив можливості для проголошення нової держави. Однак велика частина населення, яка проживала на землях проголошеної Української держави, так і зберегла імперську свідомість. Причому вона поділялася як на прихильників, так і на опонентів більшовицької влади.

Після збройної перемоги над своїми політичними опонентами в Росії більшовики намагалися зменшити небезпеку національних рухів. Так виникла ідея територіальних автономій, які у випадку окупованих нових держав реалізувалися у вигляді радянських республік, що мали ввійти до союзу з червоною Росією. Сталін пропонував включити республіки до складу Росії як автономні утворення – так, як до сучасної Росії входять Татарстан чи Чувашія. Проте Ленін під впливом, зокрема, голови Раднаркому УСРР Християна Раковського, який не хотів втрачати статусу керівника уряду суверенної радянської України, погодився з іншою концепцією: республіки створюють нову державу – Радянський Союз.

Фактично це та ж сама Росія під новою вивіскою, під владою однієї партії. Формально ж мешканці радянської України, які відчували себе українцями, можуть думати, що живуть в українській державі – нехай і під більшовиками. Але і для тих, хто ніякої української свідомості не має, також нібито нічого не змінюється: вони як жили на території імперії, так і продовжують жити. І тим більше нічого не змінюється для мешканців самої Росії – вони продовжують сприймати об'єднану державу як велику Росію під іншою назвою.

Після смерті Леніна і перемоги над своїми політичними опонентами Сталін, який, як відомо, був наркомом у справах національностей, від націоналізації життя у союзних республіках переходить до уніфікації. Цю парадигму дещо змінює Друга світова війна, коли влада потребує підтримки всіх народів імперії, а не тільки росіян. У випадку України це призводить до появи ордену Богдана Хмельницького (гетьман вже не феодал, який зраджує власний народ, а борець за його самостійність), до толерування патріотичних творів українських літераторів. Після війни ця лінія згортається на користь нової русифікації, але ще до нападу Німеччини Сталін робить історичну помилку, про яку також згадує Путін: приєднання західних земель, де українці мають виразну національно-політичну ідентичність. Ці люди також несподівано для себе опиняються у штучній державі з українськими атрибутами, але без українського змісту. Для більшості з них Україна – держава, а не територіальна одиниця, і це об'єднує нових громадян Радянського Союзу з тими українцями, які є носіями саме такого погляду на свою країну.

Але що відбувається з іншими? Тими, для кого така Україна цінністю не була?

Ці люди кілька генерацій поспіль живуть в Українській РСР, яка є для них частиною Радянського Союзу – але зовсім не є Росією. І вже цим вони відрізняються від мешканців сусідньої РРФСР, для яких Росією є все у СРСР, від Естонії до Туркменістану, а ще для них Україна, звичайно і насамперед, адже це «коліска трьох слов'янських народів», – Русь, тобто Росія.

Тому не варто дивуватися, що коли Радянський Союз зникає, 1 грудня 1991 року українці з яскраво вираженою адміністративно-територіальною ідентичністю голосують так само, як українці з національно-політичною ідентичністю. І не варто дивуватися, що цьому дивуються росіяни, буквально всі – від Горбачова і Єльцина до слосаря у Нижньому Тагілі. І це не тому, що вони не підозрюють про існування українських націоналістів. Якраз підозрюють – десь там вони є, у Львові чи Києві. Але їх точно менше. Чому ж проголосували всі інші, чому «зрадили»? Росіяни не розуміють. Але що цікавіше – це те, що цього не розуміють і самі українці. Українці з національно-політичною ідентичністю вважають, що підсумки голосування стають триумфом національної ідеї. А українці з адміністративно-територіальною ідентичністю вважають, що слушно проголосували просто тому, що Україна – не Росія. А далі треба жити як жили і будувати хороші стосунки з Росією – як же інакше? Для того ж і створили СНД.

Отже, сама українська незалежність стала можливою тому, що її підтримали люди з різною мотивацією. Для одних Україна була національною державою. Для інших – країною, яка десятиліттями існувала в адміністративних кордонах Української РСР. Вони по-різному відповідали на запитання, що таке Україна. Однаково відповіли на запитання, чи повинна вона існувати. І зовсім по-різному – якою вона має бути.

Наступні десятиріччя всі ці групи будуть жити у власних парадигмах, навіть не намагаючись зрозуміти одна одну. Росіяни намагатимуться забути про перше грудня, звести крах Радянського Союзу до домовленостей Єльцина, Кравчука і Шухевича у Білорусі і повернутися до ідеї єдиної країни, де Україна спочатку стане знову частиною союзної держави, а потім просто частиною Росії. Адже в російському політичному мисленні остаточно перемагає шовіністична візія, в якій навіть умовні компроміси Радянського Союзу – це помилка, а Російська імперія дорадянських часів – ідеал. Українці з національно-політичним мисленням намагатимуться побудувати справжню україноцентричну державу, яка стане частиною Європи і буде при цьому україномовною й українокультурною. Обидва наші майдани – насамперед про це. А українці з адміністративно-територіальним мисленням прагнуть, щоб від них усі відчепилися. Щоб вони жили у комфортній державі, якщо потрібно – заробляли гроші в Москві, відпочивали в Італії та Франції, говорили тією мовою, яка їм подобається, і ходили до церкви, не цікавлячись, російська вона чи українська. І щоб від них відчепилися насамперед ті українці, яких вони вважають націоналістами.

У те, що від них не відчепляться росіяни, українці з адміністративно-територіальною ідентичністю відмовляються вірити.

Розбіжності у сприйнятті України активно використовують практично на всіх президентських і парламентських виборах політики й політехнологи, насамперед російські. На виборах у 2019 році адміністративно-територіальна ідентичність знову стає політичним вибором переважної більшості громадян. Перед виборами кандидат у президенти Володимир Зеленський пообіцяв уважно переглянути шойно ухвалений закон про мову. Конфлікт із Росією теж здається близьким до завершення, адже без «націоналістів» при владі з Москвою вдасться легко домовитися. У це вірять буквально всі. У фактично неуминкнений початок великої війни не вірять буквально ніхто. Але вона починається. І знову доводить, що в критичний момент, коли йдеться про існування України, українці з національно-політичною ідентичністю об'єднуються з українцями з адміністративно-територіальною ідентичністю проти росіян, як і 1 грудня 1991 року. Путін не зрозумів того, чого не зміг зрозуміти Горбачов, який напередодні референдуму в першому інтерв'ю українському телебаченню агітував голосувати проти незалежності, – ця країна цінна для всіх нас, хоч би як ми її сприймали і хоч би ким були.

Але це не скасовує того факту, що і під час війни, і після неї ми житимемо в країні, де ці дві ідентичності – національно-політична й адміністративно-територіальна – з дедалі більш розмитими кордонами й надалі конкуруватимуть.

Українці з національно-політичною ідентичністю й далі дивуватимуться, звідки беруться молоді люди, які продовжують говорити російською, тисячами їздять на концерти Макса Коржа і плануть за Монеточкою. Дивуватимуться тому, що ці люди, по суті, залишаються російсьькокультурними, навіть якщо нічого не чули про Булгакова чи про Кіркорова.

Українці ж із адміністративно-територіальною ідентичністю дивуватимуться іншому: чому «націоналісти» ніяк не можуть заспокоїтися. Адже їм ніхто не заважає розмовляти українською мовою, слухати Вакарчука чи «Бумбокс». То навіщо, з їхньої точки зору, нав'язувати українську мову всім іншим?

Можна лише сподіватися, що покоління, які разом переживуть війну, ставитимуться до цих культурних відмінностей спокійніше, ніж люди довоєнного періоду, – тому що їх об'єднуватимуть спільні випробування, а не лише спільний культурний світ.

Але я не беруся говорити про те, якою може бути післявоєнна Україна. Хоча б тому, що ніхто з нас не знає, коли закінчиться війна, в яких кордонах існуватиме українська держава, якою буде кількість її населення і вихідці з яких саме регіонів у цій державі переважатимуть.

Однак те, що ми живемо у державі таких несхожих ідентичностей, треба прийняти як факт. Ми можемо посилювати вплив національно-політичної ідентичності шляхом державної освітньої й культурної політики. Але маємо розуміти, що це насамперед шлях до виведення української національної ідентичності з тієї маргінальності, в яку її загнали імперії. До швидкого зникнення адміністративно-територіальної ідентичності українців це не призведе.

Україна, в якій національно-політична ідентичність буде не просто переважною, а єдиною, – справа не найближчих років.

Ми можемо й надалі сперечатися про те, якою має бути наша держава. Але доти, доки більшість українців однаково відповідає на запитання, чи повинна вона існувати, Україна має майбутнє.

Поділіться цією статтею!

< Попередня стаття

Влада РФ Пояснила, За Якої Умови Погодиться На...

Наступна стаття >

Пішов З Життя Легендарний Тренер Та Гравець НБА

Максим Бондарь

Коментарі закриті.

Останні новини

НОВИНИ СВІТУ

Дрони Британських Спецпризначенців Тємно Передавали...

СПОРТ

Історичне Досягнення. Бельєнко Здобула Срібло...

ЕКОНОМІКА

Мінерного Має Втрутитися В Ситуацію...

УКРАЇНА

Полтавщина: Росіяни Знищили За Ніч...

КИЇВ

На Венеціанському Мосту У Києві...

НОВИНИ СВІТУ

Трами Передумав Бити По Ірану...

Розсилка

Підпишіться На Нашу Розсилку!

79x81

Підпишіться на нашу розсилку, щоб бути в курсі подій щохвилини

Теги

Найпопулярніше

НОВИНИ СВІТУ

Дрони Британських Спецпризначенців Тємно Передавали Дані До...

СПОРТ

Історичне Досягнення. Бельєнко Здобула Срібло Чемпіонату Світу...

ЕКОНОМІКА

Мінерного Має Втрутитися В Ситуацію З Червоградською...

УКРАЇНА

Полтавщина: Росіяни Знищили За Ніч Всі АЗС...

КИЇВ

На Венеціанському Мосту У Києві Встановлено Таблички...

ПОПУЛЯРНІ МАТЕРІАЛИ

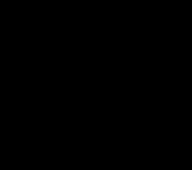
Дрони Британських Спецпризначенців Тємно Передавали Дані До Києва

📅 10 Серпня, 2026

Історичне Досягнення. Бельєнко Здобула Срібло Чемпіонату Світу U20 З Легкої Атлетики

📅 10 Серпня, 2026

Мінерного Має Втрутитися В Ситуацію З Червоградською Збагачувальною Фабрикою – Депутат

📅 10 Серпня, 2026

ПОПУЛЯРНІ КАТЕГОРІЇ

Війна	45
Київ	1085
Економіка	571
Україна	3361

ФОТОГАЛЕРЕЯ

